

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, October' 20-dikán 1818.

Morva Ország.

Brünn. A' *Franczensbergen* felállított Obeliskus kitakartatása 's fundamentumköve letétetése' innepi pompájának leírása: —

Oktober 4-dikén jó reggél 101 ágyú lövések jelentették ezen emlékezetes innepnek kezdődését; melly jeladásnak hallására mindenünnét össze sereglettek a lakosok; az oszlop körül előre felállított ülőhelyeket néhány ezer minden rendű és rangú nézők elfoglalták; ezen belől pedig éppen az oszlop mellett a Kormányozó a' Rendekkel, a' Cs. Princz' kísézői közzé nem tartozó Generálisok, a' Dicasterialis Tanácsosok, a' Stábális 's egyéb Fő Tiszt urak, 's a' Magistratus a' maga Polgármesterével egyetemben valának összegyülekezve. A' Princz, Ferdinandus Koronaörökös ő Cs. Fő Hertzegsége, Fő Udvarimestere Gróf *Bellegarde* ő Exc.ja, Feldmarschal *Lichtenstein* ő Hertzegsége, Kommandírozó Generális Gróf *Klenau* 's több Generálisok által kísértetvén, a' Kormányozói háztól, a' hol szállva volt, a' városból a' *Franczensherghez* hozó 's egy különösen ezen pompára felállított győzedelmi kapuval is diszeskedő új úton, az e' körül két sort formáló katona lineák között, reggeli kilentz órákor kiindulván, az említett győzedelmi kapunál, a' Morvai és Sléziai Rendek által az ő Kormányozójok vezérlése alatt, mély tisztelettel fogadtatott, 's innét gyalog a' Rendek által vezettetvén 's a' Cs. K. Generálisok által kísértetvén, dob 's trombita harsogás

mellett, az Obeliskussal szemben számára készített ülőhelyhez közelíteni 's arra leülni méltóztatott; a' midőn a' Kormányozó *Mitrowszky* úr ő Exc.ja ezen pompának céljáról és tárgyáról gyökeres beszédhez kezdvén, ezt azon kérelemmel rekesztette-be, hogy ő Cs. Hertzegsége a' régi bevett rendtartások szerint, előre való szentelés után a' fundamentumkövet lebotsátani, annak módja szerint azt a' maga helyén megerősíteni, 's végezetre ezen foglalatosságot az által elvégezni méltóztatassék. hogy betses névén az ezen tárgyról szolló emlék-levélbe való beírása által, a' jövő világ' emlékezetében tegye állandóvá. A' Kormányozó úrnak ezen beszédje alatt kitakartattak az Obeliskus' négy oldalain lévő emlék-írások, úgy mint:

Az első oldalán.

Franz. I.

Dem. Befreyer.

Dem. Wiederhersteller.

Dem. Vater. Des. Vaterlandes.

A' hátulsón.

Oesterreichs.

Tapferem. Heere.

Jobb felöl.

Seinen.

Treuen. Bundesgenossen.

Bal felöl.

Des. Treuen.

Mähren. Und. Schlesiens.

Dank.

MDCCLXV.

A' Kormányozó úr' ő Exc.ja beszédjére a' mi Cs. Princzeinkben természeti nyájas, lebotsátkozó, 's tiszta szívből származó kegyelmességgel telyes beszéddel felelvén a' kegyes Princz, ekkor egy térdeplő zsámolyt hoztak 's tettek-le az ő Cs. Hertzegsége ülőhelye' eléjébe, 's a' Fő Tisztelendő Püspök úr az ott felállítatva lévő 's jobb és bal felől Invalidus katonáktól körül vétetett oltáros egyházi sátorból, előtte a' papság menvén, kijött 's az Obeliskus' gráditsaira, melly körül formaruhás polgári katonák állottak, fellépett, 's ott a' fundamentum kőnek, 's a' ditsősséges emlékezetoszlopnak megszenteléséhez fogott, 's ennek végződésével a' Császári Fő Hertzeg a' fundamentom-kő' letételének a' Rendek' Titoknokja által halható hangon felolvastatott emlék-levelét dob és trombita harsogas mellett kegyesen aláírta, 's ugyan azt a' Fő Udvarimester 's a' Kormányozó ő Exc.ájok, a' tartomány' fő tisztjei, a' Nemesi Rendnek főbb tagjai, 's egyéb fő rangú jelenlévő Uraságok is megtsелеkedték. Azután az emlék-level az Obeliskus' rajzolatjával, a' Császár ő Felsége' 's a' Cs. Fő Hertzeg Ferdinandus Koronaörökös'képeikkel, külömbkülömb pénzekkel, az Udvari-Katona-Világi - 's Papi Schematismusokkal (tisztviselők' laistromával), 's egyéb nevezetességekkel egyetemben, egy olom(on) edénybe tétettek, 's az edény (*hermetice*, chymicus mesterséggel) bezárattott. Ez megesvén, ő Cs. Fő Hertzegsége és kísérei az Obeliskus' gráditsához mentek 's valamint ezen on edényt úgy a' fundamentumkövet is, ahozvaló mákhina segedelme által lebotsátották 's a' Cs. Fő Hertzeg, mint szokták, a' tsá-kánnal a' követ megütögette, öszszevalkolta, 's ezen szempillantásban a' katonaság, melly a' Spielberg hegy' lejtős oldalán az Obeliskussal általellenben állott, Generál-sálvét adott 's arra a' Spiel-

bergen lévő ágyuk 18 lövéssel feleltek. Azután helyére vissza ülven ő Cs. Fő Hertzegsé, egy a' Rendek közzül, Cs. K. Camerarius 's Kormányozószéki Tanátsos Báro Königsbrun, egy ezen alkalmatosságra poétai lelkesedéssel készített felséges Ódát deklámált-el, melynek végződésével ő Cs. Fő Hertzegsége ezer örvendező 's a' levegőt *áldás* kiáltással hasogató nézők' seregétől kísértetvén a' *Franczensberg*ről az ott közellévő Püspöki templomba ment, a' hol előbb a' F. T. Püspök ágyuk durrogása 's a' katonaság' salvelövése közben a' *Te Deum*ra reá kezdett, 's az ájtatosságot nagy Mise rekesztette-be. Innét ló háton 's a' Generálisok által kísértetvén 's az előbbeni módon sort formáló katonák 's a' piatzon parádézó fegyveres polgárok között ismét szállására ment, ebédelni pedig a' Kormányozó úr' ő Exc.ájánál méltóztatott ő Cs. Fő Hertzegsége, a' hol a' Császár, a' Császárné, 's az ő Cs. Fő Hertzegsége' egészségéért való három rendbéli pohárköszönéseket, mellyeket dob 's trombita harsogas és 101 ágyulövések hirdettek, ő Cs. Fő Hertzegsége is a' Rendek' egészségéért való pohárköszönéssel méltóztatott kegyesen viszonzni. Itt 32 személlyekre volt asztal terítve; mellyen kívül a' Fő T. Püspök úr is 38 ezen innepre ide sregelett előkelő vendégeknek adott fényes ebédet, a' hol ugyan azon egészségéért való pohárköszönések mentek véghez. Ebéd után előbb a' fő aszszonságokat mutattatta-be a' Kormányozóné ő Exc.ja által ő Cs. Fő Hertzegsége magának, 's azután a' Tanátsháznak, a' nemes aszszonságok' fundatziójának, a' papi Alumnusok' házának, 's a' Cs. K. Gazdasági épületnek meg szemlélésére, 's estve theatromra, a' hol *Tancredi* nevű énekes játékot jádzották, innét pedig végre a' Rendek által 1200 személyeknek adatott szabad bálba méltatóztatott menni ő Cs. Fő Hertzegsége, a'

szépen kivilágosított 's fel czifrittatott redouthszálába. A' Cs. Fő Hertzegnek a' szálába lett beérkezése után nem soká az isteneknek egy elmésen elrendeltetett csoportja jött elő, Cronost, Apollót, Fortúnát, Pallást, Vénust, Hygieát, a' 12 Horakat, 's több egyéb régi istenségeket 's Génusokat ábrázolván, kik egy allegoriás játék által Olympusnak a' Felséges Vendég előtt való hódolását adták mélységes tisztelettel elő. A' Jádók *Brünn* városának legszebb hajadonnyai lévén, tisztelet-tételjeket nagyon betsesítette az a' kegyesség, mellyel a' szelid szívű Cs. Fő Hertzeg egy pokál (nyakas kantsó) formályú 's a' játékban elmésen kifejeztetett tizenkét órát kiábrázoló kristály edénykét (poharat), mellyet az egygyik Génus ezüst táltzán (tányéron) nyujtott által, 's a' mellyen ily körülírás olvasatott:

Liebe und Treue der Bürger Brünn's. — Den schönen Stunden am 4. October 1813. —

nagy kegyelmességgel elfogadni méltóztatott. Mind ezeket pedig az örvendezésnek közönséges kinyilatkoztatása koronázta akkor, midőn a' jádóknak ezen szavaik után:

Heil unserm allgeliebten Vater Franz!

Heil Habsburgs Enkel, Dir! Heil Franzens Sohne!

a' jelenlévő közönség nagy vigadozással és néki lelkesüléssel ezen kedves énekre reá kezdett:

„Gott erhalte Franz den Kaiser!“

„Így végződék-el (ekképpen rekeszti-be szavait a' tudósító) ez a' kettős úgymint az ő' Cs. F. ge ditsősséges neve' 's ezen emlék oszlop fundamentuma' letéttetésének innepe, melynek emlékezete, a' Morvai és Sléziai lakosok' történeti Kronikaikban, mint szeretetünknek, hűségünknek, 's háládatosságunknak állandó bizonyosága, örökönörökké fenn fog maradni.“

R o m a.

Oktober' 2-dikán tartott Titkos Consistoriumában Beszédet intézett Pápa ő Szentsége a' Cardinalisokhoz, melynek elején summásan ezeket jelenti: Ezelőtt mint egy esztendővel ezen Cardinalisi gyűlés' elejébe terjesztette vala ő Szentsége azon Bullát, melly által a' Bavarus Királyi Felséggel kötött *Concordata* megerősítette: hanem ugyan akkor a' másik Bulláját, melly által a' Bavariai Megyék' határainak ki kellett volna jegyeztetni, nem tehette közönségessé ő Szentsége, mint hogy elébb bizonyos intézeteknek kellett volna véghez menni. Azonban nem soká Nuntiust nevezett-ki, hogy sietséggel Monachiumba menvén a' Bavariai Megyék' elintéztetését végrehajtsa: de ezt azonnal oda el nem küldhette, minthogy el akarta várni, hogy előbb a' *Concordata*, mint Státus Törvénye annak XVIII-dik cikkelye szerint az országban illendő módon kihirdetteasék; a' melly kihirdetés késedelmeztvén, ő Szentsége is elhalasztani kéntelenített *Nuntiusának* elküldését. Ezen időközben a' Szent Székhez folyamodván a' Király, azt kívánta, hogy néhány Megyékbe az ő Felsége által *Apostoli Indultum* szerint kineveztetett, 's az Egyházi Törvényekben meghatározottatva lévő tulajdonságokkal bíró papi személyeket, mint Pöspököket tenne-be, kiket, hogy a' Király' kívánságának eleget tegyen, ámbár a' *Concordata* Bavariában még ekkor is ki nem hirdettetett, 's a' Megyék' meghatároztatását illető Bulla is még ki nem adatott vala, a' Consistoriumban megerősített ő Szentsége, oly véggel, hogy mihelyest a' *Concordata* kihirdettetik, ezen Püspöki Személyek is az Apostoli bététetési Bullát kapván, Megyéinkbe behelyheztettessenek. — Ezen szovaknak előre való hotsátása után így folytatta beszédét ő Szentsége: —“

„Igy állanak a' dolgok, midőn a' Bavariai Constitúzió kijött, melyben valamint szintén a' hozzá tartozó Toldalékokban is mi, azon pontok között, mellyek a' Vallást 's a' Catholica Egyházat illetik, több olyanokat találtunk, mellyek minket mély bánattal 's keserőséggel töltöttek-be. Az alatt míg mi ezen dolgot olly érett megfontolás alá vettük, mint annak fontossága kívánta, 's affelett tanátskoztunk, hogy mi tévők legyünk, hogy a' Catholica Vallás eránt való gondoskodási kötelességünket Bavarriában el ne' mellőzzük, szorgatva kívánta tőlünk a' Felséges Bavariai Király, hogy Nuntiusunkat küldenők - el oda, hogy annak közös munkálódása által mindenek intéztessenek-el, a' Concordatának lábraállittatása siettetődjék, 's ekképpen a' Püspökök Egyházaiknak kormányozásához foghassanak hozzá. Továbbá az is tudtára esvén a' Felséges Királynak, hogy melly nagy keserőséget okoznának nekünk a' Bavariai Constitúciónak feljebb említett pontjai, annak valóságos ohajtása által lelkesítettvén, hogy elménket a' kínos gondtól megszabadítsa, nekünk a' mi kedves fíjünk *Haeffelin Casimir*, a' Romai Szent Egyház Cardinalisa 's az ő Felsége nállunk lévő telyes hatalmú Ministere által, hivatalos irásban 's nyilvánóságos szavakkal tudtukra adatta, hogy — — Ezen helyen az a' Nyilatkoztatás találtatik, mellyet a' Bavarus Követ Cardinalis *Haeffelin* a' Bavarus Király' nevében a' Szent Széknek által adatott, 's a' melynek foglalata szóról szóra ez: —

„A' Bavariai Hirály kibeszélhetetlen szomorúsággal értette, hogy a' népei' számára kihirdettetett Constitúciónak néhány cikkelyei 's kiváltképpen a' Religiói állapotra nézve a' mellé foglaltatott *Edictum*, ő Szentségének az Egyház' törvényeivel némünémü tekintetben ellenkezni látszottak. Ezen magyarázás min-

den mérték felett való és legkedvetlenebb módon megilletetvén 's egyszersmind annak ohajtása által is lelkesítettvén ő F.ge, hogy az ezen pont felett támadott minden kétségeskedések 's nehézségek elháríttassanak: reám bizta ő Királyi Felsége, hogy tegyem bizonyossá ő Szentségét affelől, hogy az ő Kir. Felsége' czélzása mindenkor a' volt 's az is marad, hogy az 1817-ben Jun. 5-dikén köttetett *Concordata*, minden pontjaira nézve hűségesen és lelkiismeretesen megtartattassék; hogy ezen *Concordata* mint Státus' törvénye kihirdettessék, 's minden időben mint Státus' törvénye úgy tartassék 's megtartassék; hogy a' Constitúzióhoz köttetett *Edictum*, melynek fő czélja az ország' minden lakosai között való rendnek, tsendességnek 's egygyességnek megtartatása, egyedül tsak azokra az alattvalókra nézve szolgáljon mértéksinor gyanánt, a' kik nem Catholicusok, midőn azonközben a' *Concordata* a' Catholicusokra nézve légyen a' közönséges Norma; 's hogy a' Constitúciónak megtartatására nézve letétetődő esküvés sem a' Dogma sem az Egyház' törvényei ellen nem lehet intéztetve, mint-hogy a' Constitúciónak kihirdettetésével a' Király' akaratja 's czélzása egy általjában a' volt, hogy a' letétetődő esküvés egyedül tsak a' polgári állapotokat illesse, és azokat, kik azt leteszik, semmi olyan tselekedetre ne kötelezze, mellyek az Isten' és Egyház' törvényeivel ellenkeznének. Ez az a' Nyilatkoztatás 's ezek azok a' gondolkodások, mellyek az alolirtra bizattattak, hogy a' Királynak a' maga Felséges Urának nevében, kinek semmi nem fekszik oly nagyon a' szívében, mint czélzásainak tisztasága 's egyenessége felől Pápa ő Szentsége tudósíttassa, közönségesekké tétettessenek. — Aláírta: *Haeffelin Casimir*, a' Bavariai Királyi Felségnek a' Romai Sz. Széknél lévő telyes hatalmú Ministere.“

Felolvastatván a' Bavarus Királynak ezen nyilatkoztatása a' Cardinálisok' gyűlésében, azután így folytatta beszédét Pápa ő Szentsége: — „Tiszteletre méltó Atyafiak! Könnyen megfoghatjátok, hogy melly enyhülést 's melly nagy vigasztalást okozhatott nekünk a' mi keserűségünkben ez a' nyilatkoztatás; mivel-hogy ez által kinyitattva lenni szemléljük előttünk azt az utat, melynek segítségével a' támadott nehézségek elháríthatatnak. Ehez képest legnagyobb készséggel megfelelünk a' Király' kívánságának, 's megparantsoljuk Nuntiusunknak, hogy haladék nélkül útnak induljon Monakhium felé, hogy ott a' mi gondolkodásunkat 's kívánságunkat a' Királynak terjeszsze elejébe, 's mindene- ket vegyen munkába, a' mik felett mi ő Királyi Felségével megegyeztünk, hogy a' Püspökök Püspöki székeiket elfoglalják 's a' Concordata tökéletesen betöltetessék.

„A' Felséges Királynak a' legszen- tebb Religió eránt legellenmondhatatlanabb bizonyságok által kimutatott buzgósága bátorsággal reménlenünk engedi, hogy ő minden módon iparkodni fog azon, hogy a' Catholica Religiót a' maga Országában tisztán és megsértődés nélkül fenntartassa, 's annak a' mindenható Isten ditsőségére, mint mi bizodalommal reménljük, naponként több- több gyarapodást szerezhassen.

„Mind ezeket szükségeseknek tartot- tuk, Tiszteletre méltó Atyafiak, előtek- be terjeszteni, hogy tudhassátok mi né- mű állapotban légyenek az Egyház' kör- nyűlállásai Bavoriában, 's hogy a' mi ezen dologban való magunkviseletének egész folyamatját által láthassátok.“

(Folytatása következik).

N é m e t O r s z á g.

A a c h e n. — „Máig (így irtak *Aachenből* Okt. 3-dikán a' *Berlini* újság- levelekben) még tsak készülő Conferen-

tziák tartattak Fő Cancellarius H a r d e n- berg ő Hertzegségénél: a' Congressus' valódi munkái még tsak a' jövő vasárna- pon tartandó ülés után kezdődnek-el. —

„Itt az emberek jó reggeltől fogva egész estvig öszszetsopnrtozva állanak a' Monárkhák szállásaik előtt: ezek pedig naponként folytatják, *incognito*, tartós szép idő lévén, a' város' nézéstérdemlőbb vidékeinek látogatását. — Sept. 30-dikán reggel kimentek a' két Császárok polgári öltözetben a' *Loysbergre*, a' honnét a' romános környéket, néhány mértföld- nyi kerületben megszemlélték. Megál- lapodtak ezen hegyen azon pyramis mel- lett is, mellyet N a p o l e o n 1807-ben a' Rénusi tartományok' felméréttetésének emlékezetére építettett volt oda, de a' melly 1814-ben lerontatván, 's azolta állított ismét fel, illy emlékezetű irással: „Denkmahl, Gallischem Uebermuth einst geweiht, mit dem Tyrannen zugleich gestürzt am 2. April 1814. Wieder errichtet der Wissenschaft und Deutscher Kraft am Tage der feyerlichen Huldigung der Preussischen Rheinlande, den 14. May 1815.“ (Emlékosz- lop, melly egykor a' Gallusok kevély bá- torságának szenteltetett vala, de Aprilis' 2-dikán 1814-ben a' Tyrannussal egy- gyütt felfordított. Ujra felállított a' Tudománynak 's a' Német erőnek, a' Rénusi Pruszsus tartományok közönsé- ges hódolássának napján 1815-ben Má- jus' 14-dikén): —

„Pruszsus Király ő Felsége az Au- gustinus Atyák' templomát meglátogat- ván, a' *Watterlooi* ütközet *Panorámá- ját* is megszemlélte, melly a' Watterlooi's Belle-Alliancci környékeket, 's az ott tsatázott Hérosoknak képeiket nagy pontos- sággal kimutatja. A' festő mester, a' ki ezen Panoramához tartozó rajzolatokat készítette, azt a' véghatározású időpon- tot tette munkájának tárgyává, midőn az Anglusok öszszetsatolódván, a' Fran- zia testörző sereget, a' *Napoleon*' sze-

mei előtt, ki azt egy dombról nézte, öszsze vagdalták.

* * *

A' Moguntziai újságlevelek azt erősítik, hogy a' Hardt mellett *Durkheim* Polgármester utasítást vett a' (Bavarus) Országlószéktől Spirából (Speyerből), hogy 20 ezer emberekből álló Orosz sereg' fogadására, a' melly Frantziaországból jöven Okt. 20-dikán oda meg fog érkezni, tegye-meg a' szükséges készületeket. A' Bavarus sereg 23-dikban fog ugyan'oda megérkezni.

Spanyol Ország.

A' három Ministereknek letételtetését követett napon a' külső dolgokra ügyelő új Ministerhez menvén a' Madridban lévő idegen Követek szerentsét kívántak néki a' maga új hivatalához, 's egyszersmind arról is tudósítást kívántak, hogy ezen Ministeriális nagy változás nem fog-e a' Madridi 's az egyéb Europai Udvarok között az eddig fennállott környülállásokban valamelly változást okozni? — *Caza-Irujo* úr az új Minister bizonyossá tette őket: — hogy ezen egész történetnek csak Spanyolország' belső állapotjához van befolyása, ahoz a' politikai állapothoz pedig, melly a' Spanyol és idegen Udvarok között eddig fennállott, telyességgel semmi sints, melly felől a' Király már tudósítást is küldött a' maga külső országokon lévő Követeihez, hogy az Udvarokat, mellyekhez rendeltetve vagynak, tegyék bizonyossá az eddig való jó barátságának fennállásáról. — Gondolják, hogy a' letétetett Ministerek az utolsó Conferentziában oly politikai vélekedést nyilatkoztattak ki, melly a' Király' célzásaival ellenkezik, 's ezért történt illy hirtelen való letétetetéssek.

Hanem, hogy a' külső dolgokra ügyelő Minister' Pizarró' feleségének még tsak a' se' engedtetett-meg, hogy lebetegülését Madridban várhassa-el, holott ez egy szép erköltsökkel bíró 's nagy tekintetű aszszonyság, már ez nagyon magára vonta a' Madridiak' figyelmét. Hogy a' letétetett Ministerek nem tsak letétettek, hanem külömbkülömb tartományokba politikai vigyázat alá is adattattak, ez itt nem tartathatik szembetünő történetnek. Ez itt, így szoll a' tudósító, systemává lett. Itt a' nagyság' fő poltzáról a' kegyelem' elvesztésnek legalsó örvényéig tsak egy lépés van. Az előbbeni Országlás alatt Florida - Blanca, Jovellanos, Urquijo, 's most 1814-től fogva, Maquanaz, Mayano, Villamiel, Vallejo, Ballasteros, Campo - Sagrado, 's több mások, mind így jártak. —

A' Kadiksban még ma is készületben lévő de nagyon elkésett nagy expeditzióról kétséges vélekedések uralkodnak; némely Regementek mellyeknek hajóra kellene ülniek, még most is Kataloniában 's még távulabb lévő tartományokban is tartózkodnak. Jó nagy fog lenni ezen expeditzió ha elkészülhet; 17 ezer embereket akarnak hajóra ültetni. A' fő vezér *Abisbal* nagy hatalommal ruháztatott-fel. Tetszése szerént vállogathatja 's nevezheti - ki a' tiszteket, a' kiket ezen expeditzióban részesíteni akar. A' kit ő kinevez, annak semmi mentség nem használ; vagy engedelmeskedni kell, vagy azonnal le kell tenni a' tisztséget. Némellyek úgy itélnek, hogy egyenesen *Limába* van a' célzása, hogy onnét legelőbb is *Chilinek* meghódoltatására mennyen, melynek Vice - Királyává nevezte-tett. — Spanyolország' belső részein nagyon számosodnak a' tolvaj seregek.

S z á z forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
 October' 16-dikán 235½ — 17-dikén 234½ — 19-dikén 233½ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Elegyes Dolgok.

Ujabb tudósítások *Aachenből*, Oktober' 7-dik napjáig: —“

„Mint hogy az idegen seregeknek (így irnak az újságlevelekben) Frantziaországból való egész eltávozása meghatározott, fő Minister Hertzeg Richelieu már elküldötte a' Frantzia vég departamentekbe a' rendeléseket, hogy azokkal, kik ezen seregeknek számára eddig az élelmet szolgáltatták, már most csak egy hónapra való alkut kell tenni, vagy csak egy hónapig kell az eddig való alkut folytatni.

Magános tudósítások, mellyek Aachenből érkeztek, azt erősítik, hogy a' Monárkhák onnét Oktober' 18-dikán utnak indulni szándékoztak Belgiumba a' Watterlooi tsatározó mezőnek meg szemlélésére és egy nagy mustrának tartatására.

A' *Párisi* újságlevelek ezeket jelentik Oktober' 8-dikán: — „Marquis Caman, az Austriai Udvarnál lévő Frantzia Követ tegnap előtt Aachenből ide megérkezvén, bizonyos dolog, hogy a' Monárkháknak azon határozásával érkezett-meg, hogy seregeiket Frantziaország' határaitól kiviszik. Hanem mint-hogy a' hadi adónak dolgában még némelly környüllásoknak meg kellett határozatni, tehát a' seregeknek eltávozását illető kötés még csak néhány napok múlva erősíthetik-meg aláírás által, melyre nézve ezen kötésnek közönséges kihirdetése is még most elhalasztatott.

Amérikai újságlevelekben olvassuk, hogy *Bonaparte József* onnét 16,000 hivogató levelet küldött Frantziaországba, hogy az odavaló elköltözködésre felindítsa őket.

Berlinben a' tudományok' Akademiája 300 aranyot határozott és hirdettetett-ki a' tudósoknak megjutal-

maztatására, ki az Állati Magnetismusról legjobb irást fog beküldeni. Ezen tárgyra nézve a' különböző vélekedéseket, még eddig az Orvosoknak és Természetvizsgálóknak semmi iparkodásai-
ik meg nem egygyeztethették.

Magyar Ország.

Balassa-Gyarmatról Octob. 1-ső napján. Ns. Neograd Vármegyében több esztendőig Első Vice - Ispányi hivatalt ditséretesen viselt Kir. Tanácsos Szentiványi Janos Urnak halála által azon hely megüresedvén, annak kipótolására, 's az egész Tiszti Karnak új választatására Nagy Méltóságú Gr. Korompai *Brunsvik József* Tárnok Mesternek, és Fő Ispányunk ő Exc.ja Sept. 30-dik napjára gyűlést rendelt. Erre nem csak a' Nemesi Rendből: hanem a' Fő Rendből is számosan öszszegyültek. A' sokaságnak elfogadására szük lévén a' Vármegye palotája, különös tágas hajlék készített a' választó gyűlésre. Az ülés kezdődvén először maga ő Exc.ja fontos beszéddel szólította-meg az egybegyűlt Rendeket, 's a' Választás Szabadságának czélját, 's a' vele élésnek fontos következéseit úgy előadta, hogy minden jelenlévők a' Hazaszeretetére, 's a' Választás Szabadságának gyakorlásában bölts magok mérséklésére felgerjednének. Ő Exc.ja a' választást voksolás által kívánta végbe vitetni, 's e' végre számos Deputatiót kirendelt. Azután több érdemes Urakkal Első Vice-Ispánnak candidálta: Tek. Lossonczy *Gyürky Pál* Urat, mostani második Vice-Ispányt, a' ki mind ezen hivatalban, mind előbb viselt Fő Notáriusi, 's Fő Birói hivatalokban magának jeles érdemeket szerzett: nem különben Tek. Boros-Jenői *Muslay Antal* Urat, a' ki ez előtt a' Fő Notáriusi hivatalt jeles megkülömböztetéssel a' Ns. Várme-

gyének tellyes megalégedésére viselte. Illy jeles eredetű, 's személyes érdemü férfiak között kétségesnek látszthatott a' Választás kimenetele, miglen a' Voksok öszve számláltatván kitetszett, hogy Ts. *Gyürky Pál* Urnak 1087, és Tek. *Muslay Antal* Urnak 750 Voksaik legyenek. Mellyből a' többség kitetszván, ő Exc.ja hivatalja szerint Tek. *Gyürky* Urat Első Vice Ispánnak kikiáltotta, 's a' gyűlés helyére bevezetvén, 's a' Vármegye petsétjét által adván köz örvendezés, és tapsolás között hivataljába beállította. A' ki a' Ns. Rendeknek bizodalját érzékenyen megköszömvén, egész buzgóságát, 's tehetségét a' Nemes Vármegye közjovára felajánlotta. A' Második Vice - Ispány választásában kiváltképpen Tek. *Mojsfalvi Gyurtsányi Gábor* Ur, eddig volt Fő Szolga - Biró, és T. *Sztregovai Madács Imre* Ur bözött a' ki Fiscalis, és Fő Biztos hivatalokat viselt, oszlottak-meg a' voksaik, 's emennek 512, Ts. *Gyurtsányi* Urnak pedig 744 voksaik lévén, a' többség szerint ő kiáltatott - ki második Vice - Ispánynak. Minthogy a' két Vice - Ispány Urak választásában annyi idő telt - el, hogy már délután 4 óra volna, félbe szakasztotta ő Exc.ja a' Fő Ispány az ülést, és a' további választást más napra halasztotta.

October' 1 - ső napján tehát a' Választás Felkiáltás által folytatott. Mellynek kimenetele ez: Fő Notárius: *Sipeki Balás István* Ur; Első V. Notárius *Tóth-Prónai Prónay János* Ur; Második V. Notarius *Haan Imre* Ur. Honorarius Notariusok részszerént megmaradtak, részszerént újonnan neveztettek: T. T. *Primóczi Sz. Miklósi Aloiz*; Gr. *Zichy Miklós*; *Motsáry Imre*; és *Baloghi Imre* Urak. — Fiscalisok. Fő Fiscalis: *Zalukai Voxith Horváth Károly*; Vice Fiscalis: *Szmretsáni Szmretsányi Dénes*; Tisztletbeli Fisc. *Lukovics Gábor*. — Hadi Pénztár Fő Perceptornak meghagyatott:

Kálnói Ethre Antal Ur; Házi Pénztár Fő Percep. *Párniczai Párniczky József* Ur. — Fő Biztos, *Szilassy József* Ur is köz megegyezéssel meghagyatott. — Exactornak választatott *Voxith Horváth Antal* Ur.

A' négy Járásbeli Tisztviselők ezek: *Lossoncezi Járásban*. Fő Szolga Biró: Ts. *Bibithi Horváth Gedeon* Ur; All - Szolga Birák: *Tóth-Prónai Prónay Ferencz*, és *Baros Sándor* Urak. Esküdtek: *Szentiványi Bogomér*, és *Piu László Part. Percep. László Gábor* Ur. Commissarius *Janikovics István*. — *Szécsényi Járásban*. Fő Szolga Biró: *Tekéntetes Szandai Sréter László* Ur; Vice Szolga-Biráok: *Marsói Marsovszky János*, és *Trajtler István* Urak; Esküdtek: *Hamar Miklós*, és *Fehér László* Ur; Part. Percept. *Korodinyi János*, Commissarius *Plachi Plachy F.* Ur. — *Kékkői Járásban*. — Fő Szolga Biró: Ts. *Ebeczki Tihanyi Ferencz* Ur; All - Szolga Birák: *E. Ebeczky József* és *Csetneki Deseöffy Jób* Urak. Esküdtt: *Szécsényi Miklós*, és *Nagy-Réti Darvas Dániel* Urak. Part. Percep. *Révai Revay Pál*. Commissarius *Mesterházy Antal* Urak. — *Füleki Járásban*. Fő Szolga Biró *Szentiványi Szentivány Anselm* Ur; V. Szolga Birák: *Fai Fay József*, és *Beniczei Beniczky Lajos* Urak. Esküd. *Mihályi György* és *Szeremi Antal* Urak. Part. Percept. *Báthy Báthy Dániel*. Commiss. *Horthi Kováts József*. — Archivarius *Rutkay László* Ur. Várnagy *Somoskőy István* Ur. Bátorság Commissarius Szolga Birói ranggal *Bornemisza István* Ur.

Illy módon végbemenvén a' Választás ő Exc.ja az új Tiszt Urakat hathatós szép beszéddel serkentette, hogy Themistokleskint Hazájok jóvára, 's hivatalbeli kötelességek tellyesítésére egész igyekezettel törekedjenek. Az egész gyülekezet pedig sok vivat szíves kiáltással ő Exc.ját tisztelvén egész méltósággal elvégződött a' Tiszt-Választás. —